

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 3Er/333/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8617203257
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Bejdová
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2020:8617203257.2

Uznesenie

Okresný súd Svidník, v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného Advocate, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 865 141 p r o t i povinnému C.. U. I. - Z., nar. X.X.XXXX, F.. B. XXX/XX, XXX XX F., C. : XXXXXXXX, zastúpený Advokátska kancelária Mgr. Ondrej Barna, so sídlom Zámocká 529/34, 091 01 Stropkov, IČO : 52 824 837, o vymoženie 656,59 eur s príslušenstvom, v konaní vedenom pred súdnym exekútorom JUDr. E. M. pod sp. zn. EX 11231/17, takto

rozhodol:

I. Exekúciu vyhlasuje za neprípustnú a exekúciu zastavuje.

II. Súdnemu exekútorovi a povinnému priznáva nárok na náhradu trov exekúcie voči oprávnenému v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto uznesenia.

odôvodnenie:

1. Na základe návrhu oprávneného poveril súd exekútora L.. E. M., Exekútorský úrad v Bratislava vykonaním exekúcie poverením č. XXXX XXXXXX * vydaným Okresným súdom Svidník dňa 20.1.2020. Exekučným titulom pre vykonanie exekúcie bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadený záujmovým združením právnických osôb Združenie arbitráže a mediácie v Bratislave zo dňa 3.11.2016, č.k. SR 00992/2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30.12.2016 a vykonateľnosť 2.1.2017.

2. Povinný podaním zo dňa 21.4.2020 označeným ako návrh na odklad výkonu exekúcie žiadal, aby súd povolil odklad exekúcie. Svoj návrh odôvodnil tým, že exekučné konanie prebieha vo veci oprávneného Pohotovosť, s.r.o., Pribinova 4195/25, 811 09 Bratislava I, IČO: 35807598, proti nemu, ako povinnému o vymoženie po^vodne sumy 656,59 Eur s prísl., pričom v čase vydania poverenia, spolu s trovami exekúcie, pohľadávka oprávneného proti povinnému je 4 391,14 eur. Po doručení upovedomenia o začatí exekúcie, z ktorého sa nedať zistiť spisová značka súdu povinný zistil, že sa proti nemu vedie exekúcia na základe domneleho exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku, ktorým je Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu č.k. SR 00992/15, ktorý vydal Stály rozhodcovský súd zriadený spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s., IČO: 35922761 dná 03.11.2016, ktorý sa mal stať právoplatným 30.12.2016 a vykonateľným 02.01.2017. Návrh oprávneného na vykonanie súdnej exekúcie bol podaný 15.03.2017 a a poverenie na vykonanie exekúcie č. 5712*101870 bolo vydané 20.01.2020. Povinný osobitne poukázal na skutočnosť, že si oprávnený v rozhodcovskom a následne v exekučnom konaní uplatnil právo na plnenie zo zmenky v

3Er/333/2017

spotrebiteľskej právnej veci. Podľa názoru povinného mal byť návrh na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnutý, keďže neexistuje riadny exekučný titul. Rozhodcovský rozsudok je nulitný právny akt - tzv. paakt, ničotný právny akt, ktorý nemôže byť spôsobilým exekučným titulom. Ide o hrubý rozpor s dobrými mravmi. Ako príklad správneho rozhodnutia povinný poukázal na uznesenie Okresného súdu Svidník, teda toho istého exekučného súdu, sp. zn. 3Er/191/2016, z 15.11.2016, ktorým ten istý exekučný súd obdobný exekučný titul považoval za neprijateľnú rozhodcovskú doložku, ktorej aplikáciou došlo k vydaniu rozhodcovského rozsudku. Oprávneným mal byť rovnaký subjekt, ako je tomu aj v tejto veci a neprijateľnosť rozhodcovskej doložky je rovnaká, ako bola v exekučnej veci sp. zn. 3Er/191/2016. Podľa názoru povinného už súdna prax zaujala k otázke neprijateľných rozhodcovských rozsudkov jednoznačne stanovisko. Povinný poukázal na uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/232/2012, z 27.02.2013, kde sa konštatuje: „Rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva (či už uzavretá vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky), na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu, nebola vôbec uzavretá alebo bola uzavretá neplatne. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie, či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku. Takúto interpretáciu ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyžaduje účel právnej úpravy premietajúcej sa v právnych predpisoch na ochranu práv spotrebiteľa tvoriacich samostatné odvetvie práva, a to spotrebiteľské právo. Týmto účelom je odstránenie značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach založených spotrebiteľskou zmluvou ku škode spotrebiteľa.“ Vo svojom prípade si povinný tiež osobitne nevyjednal rozhodcu. Rozhodcovská doložka bola už vopred naformulovaná v štandardnej zmluve. Aj miesto rozhodcovského konania si jednostranne stanovil dodávateľ a pre povinného ako spotrebiteľa je toto konanie pre jeho vzdialenosť neprijateľné a odrádzajúce. Rozhodcovská doložka je neprijateľná aj z dôvodu, že ak rozhodcovské konanie vyvola dodávateľ, tak sa mu už musí spotrebiteľ vo svojich dôsledkoch nezvratne podrobiť a tak riešiť svoj spor pred rozhodcom, ktorý je pre neho nepredvídateľný a má taktiež važečné pochybnosti o objektívnosti a nestrannosti rozhodcovského procesu. Pravidlá rozhodcovského konania sú nedostatočne transparentné pre priemerný subjekt práva a vôbec som sa s nimi nemal možnosť oboznámiť (§ 53 ods. 4 písm. a/ Občianskeho zákonníka). Spotrebiteľská vec je podľa právnej vedy subjektívne ako aj objektívne nearbitrábilná a túto skutočnosť dodávateľ v spotrebiteľskej zmluve dostatočne nezohľadnil. Pre porovnanie viď neprijateľnosť rozhodcovskej doložky v rakúskom práve (§ 6 ods. 2 bod 7 rakúskeho zákona o ochrane spotrebiteľa „Pre spotrebiteľa sú v zmysle § 879 Všeobecného občianskeho zákonníka nezáväzná najmä také zmluvné ustanovenia, podľa ktorých má byť spor medzi podnikateľom a spotrebiteľom rozhodnutý jedným alebo viacerými rozhodcami“) a závery univerzitných profesorov v dôvodovej správe k § 617 rakúskeho procesného kódexu (spomenuté v uznesení Krajského súdu Prešov, sp. zn. 3CoE 29/2010). Rozhodcovská doložka je vo svojich dôsledkoch hrubo nemorálna a spôsobí, že o právach a právom chránených záujmoch rozhodne súkromná osoba, ktorej moc nie je delegovaná žiadnou verejnoprávnou inštitúciou (porov. rozhodnutie Ústavného súdu ČR IV. ÚS 174/02), ale viac-menej je založená na takých aspektoch, akými je zisk a podnikanie rozhodcu. Arbitráž vznikla ako legitímny prostriedok vymožiteľnosti práva, ale vo svojej podstate je predovšetkým inštitútom určeným pre podnikateľské prostredie typické vyššou mierou vyvažnosti
3Er/333/2017

- 3 -

vzájomných pozícií (rozhodnutie Krajského súdu Prešov, sp. zn. 6CoE 64/2010, z 31. marca 2011). Rozhodcovská doložka, na základe ktorej bol vydaný rozhodcovský rozsudok - exekučný titul je nemorálnou, neprijateľnou zmluvnou podmienkou podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka. Ako uviedol Krajský súd Prešov v rozhodnutí, sp. zn. 20CoE/24/2011, z 31. mája 2011: „Ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka nie je len o možnosti výberu medzi štátnym a rozhodcovským súdom, ale je o dôsledkoch, či doložka spotrebiteľa nenúti podrobiť sa arbitráži.“ Vzhľadom na neprijateľnú rozhodcovskú doložku povinný žiadal, aby súd vychádzal z rozsudku Súdného dvora (ES) C 40/08 - Asturcom, podľa ktorého „Smernica Rady 93/13/EHS zo dňa 5. apríla 1993 o neprimeraných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách musí byť vykladaná v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského nálezu vydaného bez účasti spotrebiteľa, musí, pokiaľ má za týmto účelom k dispozícii potrebné informácie o právnom a skutkovom stave, i bez návrhu posúdiť neprimeranosť rozhodcovskej doložky

obsiahnutej v zmluve uzatvorenej predávajúcím alebo poskytovateľom so spotrebiteľom, či je podľa vnútroštátnych procesných pravidiel možné previesť také posúdenie v rámci obdobných podobných riadení na základe vnútroštátneho práva. Ak ide o neprimeranú doložku, prislúcha tomuto súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho vyplývajú podľa vnútroštátneho práva, aby sa uistil, že tento spotrebiteľ nebude uvedenou doložkou viazaný.“ Rovnako by podľa názoru povinného mali byť naplnené ciele smernice, podľa ktorej sa majú sťažitelia starať o to, aby spotrebiteľa nekale podmienky nezaväzovali (čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13 EHS o nekalejch podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Článok 6 ods. 1 smernice je kogentným ustanovením, ktoré je postavené na rovných pravidel verejného poriadku, na ktorých musí sťažiteľ a jeho orgány bezvýhradne trvať (rozhodnutie Asturcom, rozhodnutie Pohotovosť, bod 50). Naplnenie čl. 6 ods. 1 smernice je naplnením podstaty ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Podľa rozsudkov Súdného dvora (ES) vo veci C-14/83, z 10.4.1984, Sabine von Colson a Elisabeth Kamann proti Land Nordrhein-Westfalen bod 26 a vo veci C-79/83, z 10.4.1984, Doroty Harz proti Deutsche Tradax GmbH bod 26: „Avšak povinnosť členských štátov vyplývajúca zo smernice dosiahnuť výsledok stanovený smernicou a ich povinnosť podľa článku 5 Zmluvy prijať všetky primerané opatrenia, všeobecné alebo konkrétne, s cieľom zabezpečiť splnenie tejto povinnosti, je záväzná pre všetky orgány členských štátov, v rámci ich jurisdikcie, vrátane súdov. Z toho vyplýva, že pri aplikácii vnútroštátneho práva a najmä ustanovení vnútroštátneho práva zavedených osobitne s cieľom implementovať smernicu (v prejednávanej veci 76/207), je vnútroštátny súd povinný vykladať svoje vnútroštátne právo vo svetle znenia a účelu smernice s cieľom dosiahnuť výsledok podľa tretieho odseku článku 189.“ Plnenie, ktoré sa vymáha bolo priznané v súkromnoprávnom procese na základe absolútne neplatnej rozhodcovskej doložky. Neprijateľná zmluvná podmienka spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a priecí sa dobrým mravom - uvedené judikoval aj Ústavný súd SR v rozhodnutí IV. ÚS 55/2011- 19, z 24.2.2011. Ak rozhodcovské konanie prebehlo na základe neplatnej rozhodcovskej doložky, tak aj nový kvalifikovaný záväzok, ktorý mal vzniknúť z takehto vadného súkromnoprávneho procesu, nie je súladný s imperatívom dobrých mravov. Podľa rozsudkov Súdného dvora (ES) vo veci C-14/83, z 10.4.1984, Sabine von Colson a Elisabeth Kamann proti Land Nordrhein-Westfalen bod 26 a vo veci C-79/83, z 10.4.1984, Doroty Harz proti Deutsche Tradax GmbH bod 26: „Avšak povinnosť členských

3Er/333/2017

- 4 -

štátov vyplývajúca zo smernice dosiahnuť výsledok stanovený smernicou a ich povinnosť podľa článku 5 Zmluvy prijať všetky primerané opatrenia, všeobecné alebo konkrétne, s cieľom zabezpečiť splnenie tejto povinnosti, je záväzná pre všetky orgány členských štátov, v rámci ich jurisdikcie, vrátane súdov. Z toho vyplýva, že pri aplikácii vnútroštátneho práva a najmä ustanovení vnútroštátneho práva zavedených osobitne s cieľom implementovať smernicu (v prejednávanej veci 76/207), je vnútroštátny súd povinný vykladať svoje vnútroštátne právo vo svetle znenia a účelu smernice s cieľom dosiahnuť výsledok podľa tretieho odseku článku 189.“ Plnenie, ktoré sa vymáha bolo priznané v súkromnoprávnom procese na základe absolútne neplatnej rozhodcovskej doložky. Neprijateľná zmluvná podmienka spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a priecí sa dobrým mravom - uvedené judikoval aj Ústavný súd SR v rozhodnutí IV. ÚS 55/2011- 19, z 24.2.2011. Ak rozhodcovské konanie prebehlo na základe neplatnej rozhodcovskej doložky, tak aj nový kvalifikovaný záväzok, ktorý mal vzniknúť z takehto vadného súkromnoprávneho procesu, nie je súladný s imperatívom dobrých mravov. Podľa § 44 ods. 3 Exekučného poriadku súd pred vydáním poverenia na vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v spotrebiteľskom spore preskúma okrem súladu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a návrhu na vykonanie exekúcie so zákonom, či spotrebiteľská rozhodcovská zmluva spĺňa podmienky ustanovené právnymi predpismi, či bolo rozhodcovské rozhodnutie v spotrebiteľskom spore vydané rozhodcom, ktorý bol v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania zapísaný v zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory, a pred stálym rozhodcovským súdom, ktorý v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania mal povolenie rozhodovať spotrebiteľské spory, rozhodcovské rozhodnutie spĺňa náležitosti podľa osobitného predpisu a či je vykonateľné. Ak súd dospeje k záveru, že nie je splnená ktorákoľvek z podmienok podľa prvej vety, žiadosť o udelenie poverenia zamietne. Ako už povinný vysšiel uviedol, predmetný rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe absolútne neplatnej rozhodcovskej doložky a preto nemožno

spo^sobovať z^iadne pra^vne na^sledky, a teda je nevykonateľný. K tomu povinný dal do pozornosti uznesenie NS SR, sp. zn. 3Cdo/27/2011, z 29.1.2015, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 6/2015 pod číslom 77. Podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku súd exekúciu zastaví, ak ju vyhlásil za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať. Podľa § 57 ods. 1 písm. l) Exekučného poriadku súd exekúciu zastaví, ak je výkon exekučného titulu v rozpore s verejným poriadkom. Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí IV. ÚS 60/2011, z 3.3.2011, uviedol, že nielen klauzula o rozhodcovskom konaní je v rozpore s dobrými mravmi (§ 39 OZ), ale aj výkon práva dodávateľa sa priecí dobrým mravom, ak svoje právo uplatnil na základe neprijateľnej rozhodcovskej doložky spôsobujúcej hrubú nerovnováhu navyše v neprospech slabšieho. Na účely zastavenia exekúcie by malo postačovať už len to, že rozhodcovská doložka je neprijateľná zmluvná podmienka (§ 53 ods. 4 písm. r) a § 53 ods. 1 OZ). Podľa čl. 38 Charty základných práv EU: „Politiky Unie zabezpečia vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa.“ Vzhľadom na vyššie uvedené povinný navrhol podľa § 57 ods. 1 písm. g), l) a m) Exekučného poriadku exekúciu v celom rozsahu zastaviť a priznať mu trovy konania. Zároveň žiadal, aby súd až do rozhodnutia o zastavení exekúcie povolil odklad exekúcie podľa § 56 ods. 2 Exekučného poriadku, a to až do právoplatnosti rozhodnutia o zastavení exekúcie, keďže možno očakávať, že exekúcia bude zastavená.

3Er/333/2017

- 5 -

3. Podľa § 243h ods. 1 Exekučného poriadku ak tento zákon v § 243i až 243k <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1995/233/20170401>> neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017. Pravidlá pre pridelovanie vecí exekútorom podľa § 55 ods. 4 a 5 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1995/233/20170401>> sa použijú len s ohľadom na veci pridelené podľa predpisov účinných po 1. apríli 2017.

4. Podľa § 243d ods. 2 Exekučného poriadku na exekučné konania začaté v súlade s odsekom 1 alebo vedené na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spŕňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, ktoré neboli ukončené k 1. januáru 2015, sa použijú predpisy účinné do 31. decembra 2014.

5. Počas celého exekučného konania je exekučný súd povinný skúmať formálne a materiálne predpoklady, za ktorých možno exekúciu vykonávať. Ak exekučný súd zistí prekážku brániacu vykonaniu exekúcie, je povinný z úradnej moci a v ktoromkoľvek štádiu exekučného konania rozhodnúť o zastavení exekúcie, resp. o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a jej následnom zastavení. Jedným z nevyhnutných predpokladov na zákonné vedenie exekúcie je i spôsobilý exekučný titul. Pokiaľ súd zistí nedostatok exekučného titulu majúci za následok jeho absolútnu neplatnosť, je povinný sám z úradnej moci nezákonne vedenú exekúciu zastaviť. Pritom zastaveniu exekúcie, resp. vyhláseniu exekúcie za neprípustnú a jej následnému zastaveniu po zistení takejto prekážky nebráni ani už vydané poverenie na vykonanie exekúcie. Vydané poverenie nepredstavuje procesnú prekážku brániacu zastaveniu exekúcie.

6. Podľa § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

7. Podľa § 45 ods. 1, písm. a, b, c, zákona číslo 244/2002 Z. z., o rozhodcovskom konaní, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví a) z dôvodov uvedených v osobitnom predpise, b) ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a), b) alebo b), c) ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

8. Podľa § 45 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b) alebo c).

9. V zmysle § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku, exekúciu súd vyhlásil za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať.

3Er/333/2017

- 6 -

10. Podľa § 58 ods. 1 Exekučného poriadku, exekúciu zastaví súd na návrh alebo aj bez návrhu.

11. Exekučný súd využil oprávnenie, ktoré mu dáva § 58 ods. 1 Exekučného poriadku a v posudzovanej exekučnej veci preskúmal, či nie je daný niektorý z dôvodov na zastavenie exekúcie. Vychádzal pritom aj z právneho názoru obsiahnutého v uznesení Ústavného súdu SR zo dňa 9.12.2010, sp. zn. II ÚS 545/2010 - 15, podľa ktorého exekučný súd je oprávnený povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, a to napr. aj pre účely zistenia existencie dôvodu, pre ktorý by bolo potrebné už začaté exekučné konanie zastaviť, pričom exekučný súd tak môže urobiť na návrh účastníka konania, ako aj bez návrhu.

12. Súd po oboznámení sa s obsahom spisu tunajšieho súdu, dokladov založených v spise, no najmä obsahom rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného záujmovým združením právnických osôb Združenie arbitráže a mediácie v Bratislave zo dňa 3.11.2016, č.k. SR 00992/2015 a obsahom zmluvy o úvere č. 804002297 zo dňa 22.8.2014 so všetkými jej neoddeliteľnými prílohami zistil, že medzi pôvodne oprávneným a povinným bola uzatvorená vyššie uvedená úverová zmluva, ktorou sa povinný zaviazal splácať úver v pravidelných mesačných splátkach.

13. Podľa § 4 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní, rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.

14. Podľa § 4 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní, rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli.

15. Podľa § 4 ods. 3 zákona o rozhodcovskom konaní, nedodržanie písomnej formy rozhodcovskej zmluvy možno nahradiť vyhlásením zmluvných strán do zápisnice pred rozhodcom najneskôr do začatia konania o veci samej v rozhodcovskom konaní o podrobení sa právomoci rozhodcovského súdu. Obsahom zápisnice je rozhodcovská zmluva podľa § 3.

16. Podľa ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

17. Podľa ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojedanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

3Er/333/2017

- 7 -

18. Podľa ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, sú neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách neplatné.

19. Podľa ust. § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, sa zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

20. Podľa § 2 zákona č. 258/2001 Z. z. na účely tohto zákona sa rozumie:

- a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme,
- b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

21. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

22. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

23. Podľa článku 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (resp. článok 153 ods. 1 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva), únia v snahe podporiť záujmy spotrebiteľov a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov prispieva k ochrane ich zdravia, bezpečnosti a hospodárskych záujmov spotrebiteľov, ako aj k podpore ich práva na informácie, osvetu a vytváranie združení na ochranu ich záujmov.

24. Podľa článku 6 ods.1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len ako „smernica“), členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

25. Podľa článku 2 písm. a) smernice, na účely tejto smernice „nekalé podmienky znamenajú zmluvné podmienky definované v článku 3.

26. Podľa článku 3 ods. 1 smernice, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy ku škode spotrebiteľa.

3Er/333/2017

- 8 -

27. Podľa článku 3 ods. 3 smernice, príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré môžu byť považované za nekalé.

28. Podľa prílohy smernice 93/13/EHS ods. 1, písm. q) neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom alebo ukladať mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, malo spočívať na inej zmluvnej strane.

29. Na spoločnom rokovaní občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Krajského súdu v Prešove zo dňa 27.9.2010 bolo schválené, že: „Zmluvná podmienka v štandardnej formulárovej zmluve

uzavretej po 31.12.2007 alebo vo všeobecných obchodných podmienkach inkorporovaných do takejto zmluvy, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná, a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok na návrh dodávateľa mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenia pre exekútora. O takúto zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu alebo podať návrh na štátnom súde, ak by chcel zabrániť rozhodcovskému konaniu. Súdu nič nebráni postupovať obdobne aj za stavu, že zmluva bola uzavretá pred 1. januárom 2008.“ Vysoká miera zneužitia a zjavné uprednostňovanie efektivity pred objektívnym rozhodovacím procesom plne opodstatňujú zvýšenú pozornosť rozhodcovským rozsudkom ako exekučným titulom. Podľa názoru právnej vedy (Kristiána Csacha) „z pohľadu spotrebiteľa je rovnocenné, či riešenie jeho sporov prostredníctvom rozhodcovského konania mu vnúti štandardná zmluvná klauzula alebo dodávateľ svojím konaním. Spotrebiteľ má byť chránený pred oboma. Práve proti možnosti dodávateľa diktovať svoju vôľu v zmluvnom vzťahu bol vytvorený celý mechanizmus spotrebiteľskoprávnej ochrany pred štandardnými zmluvami.“

30. Súd v tomto konaní následne pristúpil k posúdeniu základného predpokladu vedenia exekúcie, k skúmaniu predloženého rozhodcovského rozsudku, ktorý bol navrhnutý ako spôsobilý exekučný titul. Exekučný súd v danom prípade neskúma vecnú správnosť vydaného rozhodcovského rozsudku, ale jeho súlad so zákonom a teda znenie rozhodcovskej doložky. Predložená rozhodcovská zmluva stanovuje, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmeny zabezpečujúcej túto úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmeny, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s. , ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu, a to jediným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu; b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (O.s.p.). Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných

3Er/333/2017

- 9 -

strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z tejto zmluvy o úvere, ručiteľského vyhlásenia, vrátane sporu o ich platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj sporu, ktorý vznikne z dohody o vyplnení zmeny zabezpečujúcej túto úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmeny, vrátane sporu o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciu podmienku tejto rozhodcovskej doložky; ustanovenie tejto vety sa nepožuje v prípade, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc rozhodcovského súdu.

31. Z uvedeného ďalej vyplýva, že rozhodcovská doložka prislúchajúca k uzatvorenej úverovej zmluve je upravená v samostatnej rozhodcovskej zmluve, ktoré oprávnený v rámci svojej podnikateľskej činnosti používa v prípadoch zabezpečenia pohľadávky zo zmlúv rovnakého druhu a neurčitého počtu. Súdu z dojednanej rozhodcovskej doložky vyplýva, že spotrebiteľ je nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu na rozhodcovskom súde, ktorého právomoc je založená vyššie uvedenou rozhodcovskou doložkou. Táto rozhodcovská doložka bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pre exekútora. Rozhodcovská doložka v tejto veci, ktorá mala založiť legitimitu pre exekučný titul, síce povinnej formálne umožnila vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by sa podľa dojednanej doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ (povinný) by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu alebo podať návrh na štátnom súde, ak by chcel zabrániť rozhodcovskému konaniu. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splnenie s ostatnými ustanoveniami zmluvy. Povinná mohla zmluvu ako celok len odmietnuť alebo uznať záväzok, a teda podrobiť sa aj rozhodcovskému konaniu.

32. Rozhodcovská doložka je neprijateľná, pretože nebola spotrebiteľom individuálne vyjednaná a núti spotrebiteľa podrobiť sa rozhodcovskému konaniu, a je preto je zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná.

33. Aj Krajský súd v Prešove v odôvodnení svojho uznesenia sp.zn. 21CoE 127/2013 zo dňa 30.8.2013 uviedol, že rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6 M Cdo 9/2012). Oprávnený si v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad (čl. 3 Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Súdna kontrola dopadá aj na za stavu, že zmluvný vzťah hlavný a vedľajší bol vyjadrený v samostatných listinách. Niet dôvod vylúčiť súdnu kontrolu formulárovej zmluvy len preto, že je na samostatnej listine a nebola hodnoverne preukázaná vôľa spotrebiteľa individuálne vyjednať, aby prípadné spory riešil rozhodca (v danej veci predformulovaný na tlačive dodávateľa). Inak by aj napríklad záložné zmluvy, ktoré sa nachádzajú na „sólo“ tlačivách boli vylúčené zo súdnej kontroly.
3Er/333/2017

- 10 -

Podstatou individuálne nevyjednanej zmluvnej klauzuly je skutočnosť, že bola vopred dodávateľom naformulovaná bez možnosti zmeny jej obsahu, a to je práve aj prípad typových rozhodcovských zmlúv, ktoré sa predkladajú spotrebiteľom na podpis a majú vyvolať dojem, že si ich vyžiadali spotrebiteľia.

34. Svoj názor súd opiera o to, že spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k prístúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Aj v predmetnom prípade povinný nemal možnosť podstatným spôsobom obsah predmetnej dohody ovplyvniť. Povaha dohody je teda adhézna, teda spotrebiteľ ju mohol prijať buď ako celok resp. odmietnuť. Obsah rozhodcovskej doložky bol dodávateľom vopred pripravený. Len veľmi ťažko možno predpokladať, že si spotrebiteľ bol vedomý všetkých dôsledkov, ktoré so sebou dojednanie rozhodcovskej doložky nesie. Výkladovým pravidlom pre posudzovanie povahy neprimeranej zmluvnej podmienky, ale na základe zásady nepriameho účinku aj aplikovateľným právom sú ustanovenia smernice (93/13/EHS), a to najmä citované ustanovenia, ktoré sú dostatočne presné a zrozumiteľné. Použitie ustanovení smernice sa opiera o nepriamy účinok práva Európskej únie na právne poriadky členských štátov, ktorý spočíva v povinnosti konformného výkladu. Nejde teda o priame dosiahnutie výsledku riadnym implementovaním smernice, ale o nepriame dosiahnutie výsledku stanoveného smernicou - výkladom prostredníctvom rozhodnutia vnútroštátneho súdu a nie vnútroštátneho právneho aktu implementujúceho smernicu. Keďže zmyslom, cieľom a účelom právnych noriem týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa je poskytnúť spotrebiteľom minimálne takú úroveň ochrany, aká je stanovená smernicou 93/13/EHS, tak aj vnútroštátny súd je povinný vykladať predmetné ustanovenia smernice a vnútroštátneho práva tak, aby bol dosiahnutý výsledok stanovený predmetnou smernicou. Svoj názor o neprimeranej povahe predmetnej rozhodcovskej doložky súd opiera aj o stanovisko Súdneho dvora (ES) vo veci C-243/08 zo dňa 4.6.2009 Pannon GSM Zrt. proti Erzsébet Sustikné Győrfi bod 40, v ktorom Súdny dvor konštatuje, že vopred stanovená podmienka v zmluve uzatvorenej medzi spotrebiteľom a dodávateľom v zmysle smernice (93/13/EHS), ktorá nebola individuálne dohodnutá a ktorá priznáva právomoc pre všetky spory vyplývajúce zo zmluvy súdu, v obvode ktorého sa nachádza sídlo predajcu alebo dodávateľa, spĺňa všetky podmienky, aby mohla byť z hľadiska smernice 93/13/EHS kvalifikovaná ako nekalá. Teda podľa stanoviska Súdneho dvora spĺňa v zmysle smernice všetky podmienky „nekalosti“ už len dojednanie, že príslušným na riešenie sporov zo spotrebiteľskej zmluvy je všeobecný súd, v obvode ktorého má dodávateľ sídlo, a teda nie všeobecný zákonný súd spotrebiteľa. V rozhodovanej veci na základe dodávateľom vopred stanoveného obsahu rozhodcovskej doložky nielenže nerozhodoval všeobecný súd, ale rozhodoval rozhodca zvolený oprávneným. Oprávnený zmluvy o úvere uzatvára rovnako v rámci svojej podnikateľskej činnosti, pričom za prejednanie veci v rozhodcovskom konaní zaplatil rozhodcovskému súdu poplatok. Záujmom zriaďovateľa rozhodcovského

súdu zrejme bude, aby bol tento ustanovený na rozhodovanie v čo najväčšom množstve prípadov, za prejednanie ktorých bude prislúchať odmena. Uvedená okolnosť môže mať vplyv na jeho rozhodovanie. Fakticky nerovný stav medzi dodávateľom a spotrebiteľom, najmä s ohľadom na nezanedbateľné nebezpečenstvo, že spotrebiteľ o svojich právach nevie alebo má ťažkosti s ich uplatnením, bol v tomto prípade ešte viac prehĺbený. Dojednanie rozhodcovskej doložky
3Er/333/2017

- 11 -

a následné konanie pred rozhodcovským súdom viedli vo svojich dôsledkoch k tomu, že spotrebiteľovi bola odopretá ochrana, ktorú mu poskytujú ustanovenia § 52 a nasledujúce Občianskeho zákonníka a tiež smernice 93/13/EHS. Na základe uvedeného súd dospel k názoru, že dojednanie rozhodcovskej doložky je neprímeranou podmienkou, spotrebiteľ ňou nie je viazaný a táto je v rozpore s príslušnými ustanoveniami najmä § 52 a nasledujúcimi Občianskeho zákonníka, ako aj v rozpore s ustanoveniami smernice 93/13/EHS.

35. Vzhľadom k tomu súd rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného záujmovým združením právnických osôb Združenie arbitráže a mediácie v Bratislave zo dňa 3.11.2016, č.k. SR 00992/2015 vyhodnotil z vyššie uvedených dôvodov ako nespôsobilý exekučný titul spôsobujúci neprípustnosť ďalšieho pokračovania v exekúcii na jeho podklade, danú exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zároveň v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku exekúciu zastavil.

36. Podľa § 9a ods. 1 Exekučného poriadku ak to povaha veci nevylučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku.

37. O trovách exekúcie súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 256 ods. 1 CSP, podľa ktorého ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Tým, že exekučný titul súd vyhodnotil ako nespôsobilý, spôsobujúci neprípustnosť ďalšieho pokračovania v exekúcii na jeho podklade a predmetnú exekúciu vyhlásil za neprípustnú, zastavenie exekúcie zavinil samotný oprávnený, súdnemu exekútorovi a povinnému exekučný súd priznal nárok na náhradu trov exekúcie. O výške náhrady trov exekúcie súd rozhodne po právoplatnosti tohto uznesenia s poukazom na § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- 3Er/333/2017

- 12 -

- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.